

I seràs, per a sempre, poble

Emili Villaescusa Blanca

*President de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana
(Concoval)*

concoval@concoval.es

Resum

En este article, el president de Concoval identifica autonomia, democràcia i llibertat, reivindicant l'Estatut d'Autonomia com a punt de partida per al progrés econòmic i social de la Comunitat Valenciana i per a la recuperació de la seua identitat com a poble. També explica l'impacte de l'Estatut en la legislació cooperativa i en les polítiques d'impuls de l'economia social desenvolupades per la Generalitat, especialment en el pla de suport i foment del cooperativisme en la Comunitat (*Fent Cooperatives*). Finalment, posa en valor el Comité Econòmic i Social com a institució d'autogovern i destaca la participació en ell de l'organització representativa del Cooperativisme.

L'Estatut d'Autonomia és la gran fita democràtica de la Comunitat Valenciana: és l'arrel del nostre progrés i de la nostra modernitat. Fa 40 anys, l'autonomia ens va fer poble i ens va donar llibertat per a transformar-nos en la societat que som hui. L'Estatut va establir les bases de l'autogovern i ens va retornar la identitat.

I si parlem de transformació i de progrés, no oblidem que l'avanç de la nostra Comunitat passa també pel cooperativisme, perquè la cooperativa no és una moda: la cooperativa és una manera de fer economia al servei de les persones, és la fórmula empresarial genuïna per a integrar els interessos econòmics i socials, present en el nostre territori des de fa més de cent anys. La nostra aspiració és que tota la Comunitat s'impregne del saber fer cooperatiu, que cresca eixa xarxa cooperativa per a contribuir a un bon desenvolupament territorial.

Per al cooperativisme valencià, particularment, l'Estatut d'Autonomia va suposar un punt d'inflexió determinant tant des d'un punt de vista jurídic com d'impuls polític. Ja la Constitució Espanyola va instar en 1978 als poders públics a fomentar el cooperativisme; el nostre Estatut va recollir el testimoni de la llei fonamental per a reconèixer a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de cooperatives i per a establir que aquesta *"promourà formes de participació dels treballadors en la propietat dels mitjans de producció i fomentarà la participació en les empreses i la creació de societats cooperatives i altres figures jurídiques d'economia social"* (article 80.4).

La legislació autonòmica de cooperatives es va inaugurar en la Comunitat Valenciana amb la Llei 11/1985, de 25 d'octubre, de la Generalitat, de Cooperatives de la Comunitat Valenciana. Esta primera llei autonòmica de cooperatives ja declarava expressament la necessitat d'actualitzar-se quan variaren significativament les necessitats de la

societat, l'economia i les cooperatives. La llei del 1985 va servir com a armadura bàsica de les demés que l'han seguida i, durant els seus deu anys de vigència, les cooperatives valencianes van experimentar un gran impuls i van afermar el seu creixement. Precisament perquè l'autogovern afavoreix la proximitat, la legislació cooperativa ha seguit un procés d'actualització permanent durant aquests quaranta anys i, en tots els casos de forma consensuada i pactada amb les entitats representatives del cooperativisme, ha anat evolucionat per a afavorir l'autoregulació i la flexibilitat interna de les cooperatives. De fet, la legislació cooperativa valenciana, sempre pionera, ha sigut inspiració i model per a les lleis de moltes altres comunitats autònomes.

D'altra banda, i també per exprés mandat del legislador, "*la Generalitat assumeix el compromís de realitzar una política de foment del cooperativisme i de les cooperatives, dins del més rigorós respecte al principi d'autonomia que informa aquestes entitats*" (article 108 del Decret legislatiu 2/2015, de 15 de maig, del Consell, pel qual aprova el text refós de la Llei de Cooperatives de la Comunitat Valenciana). Aquest marc jurídic és el que ha possibilitat la generació d'espais propis com el Consell Valencià del Cooperativisme o els plans biennals de suport i foment de les cooperatives. El pla actual, *Fent Cooperatives 2021-2022*, l'objecte del qual és aconseguir una millora en la competitivitat de les cooperatives valencianes, es desplega en set línies estratègiques i cinquanta mesures, orientades a l'ocupació estable i productiva, al creixement sostenible, a la presència igualitària entre homes i dones en llocs de responsabilitat, i a l'extensió dels valors cooperatius en el conjunt del teixit empresarial valencià. Es tracta d'una completa guia que aborda totes les qüestions nuclears del foment cooperatiu: des de la col·laboració públic-privada fins al desenvolupament territorial, passant pel finançament, la governança del cooperativisme, la innovació social, l'impuls de la polivalència i de formats cooperatius emergents, o la participació institucional de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana.

El *Fent Cooperatives* assenjala precisament un camí que continuem recorrent i en el qual hem vist créixer a les cooperatives en competitivitat, en prestigi i en compromís social; i també identifica els reptes per al futur més immediat: la contribució de les cooperatives per a pal·liar el despoblament en el nostre medi rural, la constitució de comunitats energètiques, la transformació digital, la consolidació de noves fórmules d'habitatge col·laboratiu o l'estímul de l'emprenedoria col·lectiva de triple impacte (social, econòmic i mediambiental).

Tot açò no hauria estat possible sense l'Estatut d'Autonomia. Com tampoc ho haguera estat la participació del cooperativisme en una institució d'autogovern com el Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, òrgan que -com ja hem dit en alguna ocasió- ha donat i continua donant una lliçó de vertader diàleg, un diàleg obert i plural que ajuda a aprofundir en el fet democràtic i en el compromís cívic, sempre des dels principis d'utilitat i de concòrdia.

Així que, en ocasió del 40 aniversari de la nostra Comunitat, no podem menys que reivindicar orgullosament la nostra pròpia identitat com a poble. Perquè, com deia Estellés, "*Allò que val és la consciència de no ser res si no s'és poble*". Per molts anys!